

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj/juni 2024
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	hf-enkeltfag
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Tila Hyllested Pedersen (TPE)
Hold	23dana24 (e-learning)

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Genrer
Forløb 2	Novelleanalyse
Forløb 3	Lyrik
Forløb 4	Filmanalyse
Forløb 5	Retorik og argumentation
Forløb 6	Nyhedsjournalistik
Forløb 7	Fortællende journalistik
Forløb 8	Dokumentarfilm
Forløb 9	Romantikken (del 1) - universalromantik
Forløb 10	Romantikken (del 2) - nationalromantik
Forløb 11	Samtaleanalyse
Forløb 12 og 13	Ulighed, samfundskritik og realisme i litteraturen
Forløb 14	Natursyn og klimalitteratur
Forløb 15	Mundtlig og skriftlig eksamenstræning

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Genrer
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Introduktion til genrebegrebet i dansk med fokus på fiktion og fakta. - Hvorfor er det så vigtigt at kende genren, før man begynder at læse?
Faglige mål	analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster. demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Kernestof	sproglig analyse, fortolkning og vurdering. litteraturanalyse og -fortolkning.
Anvendt materiale.	<p>Kernestof:</p> <p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Videopræsentation om danskfaget (TPE) - Lærerproduceret videopræsentation om genrer (TPE) - Niels H. Jespersen: materiale om genrer i dansk <p><u>Analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Emil Aarestrup: ”Angst” (1838) - Lægehåndbogen om ’angst’ (sundhed.dk – besøgt d. 23/2-2016) <p>Supplerende stof: Kursisterne skriver om deres yndlingsgenre.</p> <p>21 timer</p> <p>Ca. 30 ns.</p>
Arbejdsformer	e-learning

Forløb 2	Novelleanalyse
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Hvorfor læse og analysere tekster? - Danskfaglige begreber: Analyse og fortolkning, komposition, personkarakteristik, fortæller, tid og sted, tema og budskab.
Faglige mål	analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster.
Kernestof	et historisk genremæssigt varieret udvalg af tekster fra 1870 til i dag, herunder fra de seneste fem år. litteraturanalyse og -fortolkning. anvendelse af relevante litterære metoder.

	Fra dansk litteraturs kanon læses Peter Seeberg, Karen Blixen og Martin A. Hansen.
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: <u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Begreb om danske</i> – bearbejdet, sider om litterær analyse - <i>Fortællertyper</i> - lærerproduceret skema af TPE - <i>Analysevejledning noveller</i> - lærerproduceret af TPE <p><u>Teksteksampler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Peter Seeberg, ”Patienten” (1962) - Karen Blixen: ”Ringene” - Martin A. Hansen ”Agerhønen” <p>VÆRK: Thomas Korsgaard, ”Tyverier” (2019)</p> <p>Supplerende stof: Kursisterne skriver synsvinkel-opgave.</p> <p>21 timer</p> <p>Ca. 170 ns.</p>
Arbejdsformer	e-learning.

Forløb 3	Lyrik
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Introduktion til lyrik som genre - Komposition, sproglige virkemidler, semantiske felter.
Faglige mål	analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster.
Kernestof	et historisk genremæssigt varieret udvalg af tekster fra 1870 til i dag. litteraturanalyse og -fortolkning. anvendelse af relevante litterære metoder. Fra dansk litteraturs kanon læses Tom Kristensen, Johs. V. Jensen og en folkevise.
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: <u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Om digtets virkemidler Fra <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i>, Systeme. - Om rim Fra <i>Lyrik - når sproget spiller</i>, Systeme. - Lærerproduceret materiale om billedsprog (TPE) - Lærerproduceret introduktion til folkeviser (TPE) - Lærerproduceret introduktion til lyrik (TPE)

	<u>Analyse/tekster:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Folkevisen "Agnete og havmanden" - Emil Aarestrup: "Angst" (1838) - Johannes V. Jensen: "Interferens" (1906) - Tom Kristensen: "Nat i Berlin" (1921) <p>21 timer</p> <p>Ca. 45 ns.</p>
Arbejdsformer	e-learning

Forløb 4	Filmanalyse
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Kortfilm som genre. - Filmiske virkemidler og dramaturgi.
Faglige mål	analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster.
Kernestof	medieanalyse og -fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler.
Anvendt materiale.	<p>Kernestof:</p> <p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Filmiske virkemidler i <i>Medier</i> (2005) af Madsen og Svendsen - http://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/aktantmodellen - https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/berettermodellen <p><u>Kortfilm:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - "Valgften", instr. Anders Thomas Jensen, 1998 - "Ernst og lyset", instr. Af Anders Thomas Jensen, 1996 <p>Skriftlig opgave i tilknytning til forløbet: Eksamensopgaven "Motsætninger og magtforhold" (analyserende artikel med mediemateriale) med kortfilmen "Knæler".</p> <p>21 timer</p> <p>Ca. 60 ns.</p>
Arbejdsformer	e-learning

Forløb 5	Retorik og argumentation
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Hensigt og talegenrer - Retorik: appellformerne logos, etos og patos. - Argumentation (Toulmin), herunder påstand og belæg, underbælg/hjemmel, rygdækning, styrkemarkører og gendrivelse - Argumenttyper og retoriske kneb

Faglige mål	demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund. udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt. analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster. analysere og vurdere teksters kommunikative betydning. anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed.
Kernestof	retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appelformer og argumentation. produktivt og reflektivt arbejde med elevernes udtryksfærdighed i dansk og andre fag, herunder mindst to forløb med særligt fokus på skriftlighed.
Anvendt materiale.	Kernestof: <u>Baggrund/teori:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Darger m.fl. <i>Begreb om dansk</i>, afsnittene ”Argumentation” og ”Retorik”. - Lærerproduceret videopræsentation om argumentation (TPE) - Lærerproduceret videopræsentation om retorik (TPE) <u>Teksteksempler:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Ludvig Holberg, Epistel om <i>Censur</i>, 1749 [kilde: Epistler nr. 395] - Jens Stoltenbergs tale ved mindehøjtideligheden for ofrene på Utøya, d. 24. juli 2011. Supplerende stof: <ul style="list-style-type: none"> - Diverse reklamer til analyse af bl.a. appelformer. - Analysevejledning til retorisk analyse af taler (TPE) <u>Skriftlighed:</u> Introduktion til og arbejde med den debatterende artikel 21 timer Ca. 110 ns.
Arbejdsformer	e-learning

Forløb 6	Nyhedsjournalistik
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Analyse af nyheder i de traditionelle nyheder: traditionelle nyhedskriterier: væsentlighed, aktualitet, sensation, identifikation - Analyse af nyheder på de sociale medier: nye nyhedskriterier: provokation, sensation/fascination, identifikation. - Fake news. - Forholdet mellem traditionelle og nye nyhedskriterier
Faglige mål	demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag. navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier.

Kernestof	analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge.
Anvendt materiale.	<p>Kernestof:</p> <p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lærerproduceret videopræsentation af nyhedsjournalistik, herunder nyhedskriterier, vinkling, avistyper, indre og ydre komposition (TPE) - Afsnittet ”Avisjournalistik”, Fra ibogen <i>Håndbog til dansk</i>, Systime. <p><u>Analyse:</u></p> <p>”Strandede bilister i vejrkaos” - videogennemgang af nyhedsanalyse. Selvvalgte aktuelle artikler til analyse.</p> <p>21 timer</p> <p>Ca. 75 ns.</p>
Arbejdsformer	e-learning

Forløb 7	Fortællende journalistik
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Fortælleformer journalistik, herunder fakta og fiktion - Feature og new journalism
Faglige mål	demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag. navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier.
Kernestof	analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge. Fra dansk litteraturs kanon læses Herman Bang.
Anvendt materiale.	<p>Kernestof:</p> <p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fortællende journalistik – hvad er det? (lærerproduceret) - ”At skrive feature” Af journalist Mikkel Hvid <p><u>Teksteksempler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Herman Bang: Af ”Branden” 1884 - ”Hævnens pris” – feature af Henrik Bay og Line Vaaben Vennekilde (Politiken 2004) <p>21 timer</p> <p>Ca. 65 ns.</p>
Arbejdsformer	e-learning

Forløb 8	Dokumentarfilm
Forløbets indhold og fokus	- Analyse af dokumentarfilm, filmiske virkemidler, brugen af autenticitetsmarkører, graden af iscenesættelse.
Faglige mål	analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster. demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag.
Kernestof	medieanalyse og -fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler.
Anvendt materiale.	<p>Kernestof:</p> <p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Autenticitets-markører og etik i <i>Dox</i> af Dorte Granild og Mette Wolfhagen 2016 - Tine Lottrup: 3 typer af dokumentarfilm 2018 (den observerende, den autoritative og den deltagende dokumentar). - Graden af iscenesættelse - fra Tv Tv Tv (DRTV 2011) <p><u>Filmeksempler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Pigerne på Halmtorvet</i>, Lars Engels, 1992 - <i>Den hemmelige krig</i>, Christoffer Guldbrandsen 2006 - <i>Operation X</i>, tilrettelagt af Morten Spiegelhauer, 2002 <p>(MEDIE)VÆRK: <i>Testamentet</i>, instr. af Christian Sønderby Jepsen, 2011</p> <p>Supplerende stof: Interview af Søren Rørdam Bastholm, ”Kronologi er ikke sandhed for mig” 26. dec. 2014.</p> <p>21 timer</p> <p>Ca. 110 ns.</p>
Arbejdsformer	e-learning

Forløb 9	Romantikken (del 1) - universalromantik
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Introduktion til forskellige strømninger inden for romantikken (nationalromantik, universalromantik, biedermeier, romantisme) - Eventyrgegenre - HC Andersens dobbelte fortællertone - Introduktion til podcast-genren
Faglige mål	analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster. demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund.
Kernestof	tekster fra romantik. fra dansk litteraturs kanon læses Oehlenschläger og H.C. Andersen. litteraturanalyse og -fortolkning. anvendelse af relevante litterære metoder.

	litteratur-, kultur-, og bevidsthedshistoriske perspektiveringer. kendskab til remediering.
Anvendt materiale.	<p>Kernestof:</p> <p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lærerproduceret materiale om den litteraturhistoriske periode romantikken og introduktion til strømningerne universalromantik, nationalromantik, biedermeier (TPE) - Lærerproduceret skema over eventyrtræk samt folkeeventyr og kunsteventyr (TPE) <p><u>Analysetekster:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - H. C. Andersen ”Klods-Hans” - Adam Öehlenschläger: ”Guldhornene” (1801) <p>21 timer</p> <p>Ca. 40 ns.</p>
Arbejdsformer	e-learning

Forløb 10	Romantikken (del 2) - nationalromantik
Forløbets indhold og fokus	Nationalromantikken. Fædrelandssange.
Faglige mål	analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster. demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund.
Kernestof	tekster fra romantik. fra dansk litteraturs kanon læses Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher. litteraturanalyse og -fortolkning. anvendelse af relevante litterære metoder. litteratur-, kultur-, og bevidsthedshistoriske perspektiveringer. kendskab til remediering.
Anvendt materiale.	<p>Kernestof:</p> <p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lærerproduceret materiale om den litteraturhistoriske periode romantikken og introduktion til strømningerne universalromantik, nationalromantik og biedermeier (TPE)

	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerproduceret skema over eventyrtræk samt folkeeventyr og kunsteventyr (TPE) <p><u>Teksteksampler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Adam Öhlenschläger, ”Der er et yndigt land” - N. F. S. Grundtvig ”Danmarks Trøst” - Rickard Dybeck, ”Du gamla, du fria” - VÆRK: St. Steensen Blicher, ”Sildig opvaagnen” <p>Supplerende stof: Volvoreklame fra 2014: https://www.youtube.com/watch?v=cbvdzQ7uVPc ”1800-tallet på vrangen”, afsnit 1 (mitcfu)</p> <p>21 timer</p> <p>Ca. 75 ns.</p>
Arbejdsfor- mer	e-learning

Forløb 11	Samtaleanalyse
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Sproghandlinger: informerende, handlingsregulerende, følelsesudtrykkende og kontaktstrukturerende - Direkte og indirekte sproghandlinger (undertekst) - Høflighed og samarbejde - Face (at holde eller tabe ansigt)
Faglige mål	analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster. analysere og vurdere teksters kommunikative betydning.
Kernestof	sproglig analyse, fortolkning og vurdering.
Anvendt materiale.	<p>Kernestof:</p> <p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Afsnit ”4.12 Kommunikationsanalyse” Fra ibogen Håndbog til dansk, Systime. (lettere redigeret og beskåret) - Introduktion til samtaler i virkeligheden og i fiktion (lærerproduceret) <p><u>Analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Helle Helle ”Fasaner”. <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ”Adam og Eva” (svensk) – filmklip - https://www.youtube.com/watch?v=Nq4t3poImuQ

	<ul style="list-style-type: none"> - Lars Løkke om holdningsskift: https://www.youtube.com/watch?v=bL1gX9jtZpo <p>21 timer</p> <p>Ca. 50 ns.</p>
Arbejdsformer	e-learning

Forløb 12 og 13	Ulighed, samfundskritik og realisme i litteraturen
Forløbets indhold og fokus	Forløbet giver et indblik i litteraturens og kunstens rolle som stemme i samfundsdebatten. Forløbet giver indblik i dét skift i litteraturens fokus, som finder sted fra slutningen af 1800-tallet med Brandes' opfordring om at sætte problemer under debat. Gennem forløbet tilegnes viden om realismen som et spor gennem litteraturhistorien fra det moderne gennembrud til i dag, og der læses således tekster både fra den gang og fra i dag, som alle tematiserer uligheder og problematikker i samfundet på en realistisk måde.
Faglige mål	Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster. Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund. demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund.
Kernestof	et historisk genremæssigt varieret udvalg af tekster fra 1870 til i dag, herunder fra de seneste fem år. Litteraturanalyse og -fortolkning. fra dansk litteraturs kanon læses Henrik Pontoppidan og Martin Andersen Nexø. litteratur-, kultur-, og bevidsthedshistoriske perspektiveringer.
Anvendt materiale.	<p>Kernestof:</p> <p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Uddrag af kapitel 6. "1870-1890: Det moderne gennembrud" fra ibogen <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i>, Systime. - Lærerintroduktion til det folkelige gennembrud. - Afsnittet "Realisme" fra kapitel 8 i ibogen <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i>, Systime. - Afsnittet "Klasseteori" fra ibogen <i>Oppe og nede - på social sightseeing i velfærdsdanmark</i>, Systime. <p><u>Analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Henrik Pontoppidan "Ane-Mette" - Martin Andersen Nexø "Lønningsdag" - Uddrag af "Planen" af Morten Pape. - Yahya Hassan "GHETTOGUIDE"

	<ul style="list-style-type: none"> - Haidar Ansari ”Kulturchock” - Uddrag af interview med Yahya Hassan i Politiken, Tarek Omar: Digter: ”Jeg er så fucking vred på mine forældres generation” (2013, uddrag) - Debatindlæg af Haidar Ansari ”Jeg er ikke et resultat af samfundets svigt, men af min egen uformåenhet”, 20. august 2022 Politiken. <p>Supplerende stof: Afsnittet om Henrik Pontoppidan fra TV-serien ”Øgendahl og de store forfattere”</p> <p>40 timer</p> <p>Ca. 150 ns.</p>
Arbejdsformer	e-learning

Forløb 14	Natursyn og klimalitteratur
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Antropocæn tid - Antropocentrisme og anti-anthropocentrisme - Klimalitteraturens sprog - Natur - kultur - Natursyn i forskellige perioder - Forholdet mellem menneske og natur/omverden (magt >< afmagt - skala) - Klimaulighed
Faglige mål	<p>Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster. Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund. demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund.</p>
Kernestof	<p>Tekster fra i dag, herunder de seneste 5 år. Litteraturanalyse og -fortolkning. medieanalyse og -fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler.</p>
Anvendt materiale.	<p>Kernestof: <u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Uddrag af afsnittene ”Hvad er klimalitteratur?”, ”Mennesket mellem magt og afmagt”, ”Hvad kan klimalitteratur?”, ”Klimalitteraturens prosa” og ”Forsøg på at finde et nyt sprog” fra Systimes ibog <i>Klimalitteratur</i> af Thor Gustafsson. - Uddrag af debatindlægget ”Øg bistanden til fattige lande, der betaler prisen for den klimakrise, vi har skabt” af Tim Whyte, Birgitte Qvist-Sørensen og Rasmus Stuhr Jakobsen, Information d. 4. juni 2019. - Lærerproduceret materiale om Klimalitteraturens sproglige kendetegn (TPE).

	<p><u>Analyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Morten Søndergaard: "Bourdieu i køkkenhaven" (2008) - Theis Ørntoft: "Det er forvirrede tider" (2014) - Tomas Tranströmer: "April och tystnad" (1996) - VÆRK (digtsamling): Eske K. Mathiesens digtsamling "Omveje", Asger Schnacks Forlag, 2020 - VÆRK (drama): Akt1 - Danmarks Lydteater: Hørespillet "Consequence City" (2018) (akt1.dk/hoerespil) <p>Supplerende stof: Kreativ skrivning: kursisterne skriver et klimadigt.</p> <p>21 timer</p> <p>Ca. 180 ns.</p>
Arbejdsformer	e-learning

Forløb 15	Mundtlig og skriftlig eksamenstræning
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Information om mundtlig og skriftlig eksamen - Skriftlighedstræning, herunder kommasætning, nutids-r og talesprog/skriftsprog. - Mundtlighedstræning og skriftlighedstræning - herunder afholder kursisterne et mundtligt eksamensoplæg.
Faglige mål	udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt og skriftligt. beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber
Kernestof	produktivt og reflektivt arbejde med elevernes udtryksfærdighed i dansk.
Anvendt materiale.	<p>Kernestof:</p> <p><u>Baggrund/teori:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Præsentation af kommaregler: https://www.youtube.com/watch?v=ZvL-JET0nquA&t=3s - Præsentation af nutids-r regler: https://www.youtube.com/watch?v=6xCGhXug9V0&t=1s - Skema med oversigt over talesprog og skriftsprog (TPE) - Videopræsentation af mundtlig eksamen (TPE) <p><u>Teksteksempler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Uddrag af statsminister Mette Frederiksens tale ved folketingets åbning 2020. <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kommaøvelser på dsn.dk - Øvelser i nutids-r fra sproget.dk - Spørgetime

	<p>VÆRK: roman. Kursisterne har selv udvalgt en roman, som de har læst og skrevet en karakteristik og vurdering af. De selvvalgte rommaner har varieret en smule i omfang, hvorfor sideomfanget for dette forløb er vejledende.</p> <p>21 timer</p> <p>Ca. 100 sider.</p>
Arbejdsformer	e-learning samt spørgetime